

Bredband, pengar och politik

Nelson P. Valdés

I slutet på oktober ägnade den kubanska tidskriften *Temas* sin månatliga öppna debatt åt Internet och kultur. Det är en komplex fråga överallt, men särskilt på Kuba där nätanvändningen har politiserats och Internet har blivit ytterligare ett vapen i USAs krigföring.

Kostnader för uppkoppling

Under debatten frågade bloggaren Yoani Sánchez om bredband handlade om att utestänga de flesta kubaner från Internet. Jag har tidigare skrivit om bandbreddens betydelse för uppkopplingen och hur det påverkar snabbheten och hur många som kan vara uppkopplade och tagit upp kostnaderna för uppkoppling, digitala nät, servrar, routrar mm och skillnaden mellan satellituppkoppling och andra medium. I högt utvecklade länder blir kostnaden per person mycket lägre än i fattiga eftersom den nödvändiga infrastrukturen finns inom räckhåll för många som har råd. För en liten befolkning, med låga inkomster, stiger kostnaden drastiskt. .

Digital splittring

Dessa ekonomiska faktorer förbises oftast i debatten om Kuba. En digital klyfta delar världen, men också de rikaste samhällen (2 miljoner svenskar använder inte nätet enligt Sveriges Radio 091119 ö.a.). Tillgången i de kapitalistiska länderna bygger på individuell uppkoppling i hemmen eller mobilt. Det är inte möjligt för världens fattiga folkflertal. Steve Song, specialist från International Development Center, konstaterade 2008 att "ett genomsnittsuniversitet i Afrika har samma bandbredd som ett enskilt hem i Nordamerika eller Europa." Och detta universitet i Afrika "betalar över 50 gånger mer för sin knappa bandbredd än i de rika länderna för mycket mer kapacitet." Så för ett fattigt land som Kuba är det svårt att etablera tillgång till Internet som en mänsklig rättighet.

Utländsk press påstår att en dissident på Kuba (Yoani Sánchez, ö.a.) har en blogg översatt till 18 språk och mellan 1 och 14 miljoner besökare i månaden. Det är imponerande var som helst i världen. På Kuba är det på gränsen till mirakel (se ö.a. Bandvidd och USAs blockad)

Kan sådan trafik alls utgå från Kuba idag? Vem administrerar alla dessa websidor på olika språk? Att översätta är svårt och tidsödande. Hur görs detta arbete? Hur betalas det? Hur görs penningtransaktionerna? En kuban har inga möjligheter att tjäna så mycket pengar att han/hon kan betala för dessa dyra system och tjänster. Ändå existerar dessa bloggar. Någon eller någon institution måste stå för kostnaderna för tillgången till Internet, Twitter, etc

USA:s Kubaprogram

Vi vet att USAIDS (USAs "biståndsorgan") Kubaprogram

finansierar "oberoende journalister" på Kuba. Gäller det även "oberoende bloggare"?

USA:s försvarsdepartement anger att Internet ska användas för att uppnå USA:s mål – till exempel att få bort misshagliga regeringar. Det innefattar att "skapa globala websidor som stöder USA:s strategiska syften" och där "innehållet i huvudsak ska komma från tredje part som åtnjuter större trovärdighet i utlandet än USAs tjänstemän." Så USAs finansdepartement har informerat Google och Microsoft att de får erbjuda chatservice på Kuba.

Samma rapport säger att Pentagon ska "identifiera och sprida tredje parts uppfattningar som stöder USA:s ställningstaganden. Dessa kanske inte uttrycker USA:s hållning på samma sätt som USAs regering, men de kan ändå ha en positiv inverkan."

Det finns massor av privata företag och universitet som mer än gärna tjänar imperiets intressen även om de hävdar att det är "fullkomligt oberoende" av Washingtons utrikespolitik.

Så vilket Internet pratar vi om? En teknologi som kan frigöra mänskligt skapande, kunskap, förståelse och samarbete? Eller ytterligare ett instrument som, precis som tidigare, ska stärka de ojämlika maktförhållandena mellan världens länder? Är Internet ett socialt forum eller ett kommersiellt företag? Kampen och debatten pågår i hela världen, också på Kuba där nationellt självbestämmande och USA:s strävan efter herravälde krockar på många, men inte alltid så uppenbara sätt.

Översättning och redigering Zoltan Tiroler

Nelson P. Valdés, professor emeritus på New Mexicos Universitet, har skapat det första universitetsbaserade databssystemet om Latinamerika (LADB 1986).

Översättarens anmärkning: **BANDVIDD OCH BLOCKAD** USA blockerar Kuba från att koppla upp sig på den fiberoptiska kabeln utanför kusten. För Kuba återstår långsam och dyr satellitförbindelse. Blockaden omfattar hård- och mjukvara och mängder av hemsidor som inte kan öppnas från Kuba. För att använda You Tube, HDTV mm krävs en bandbredd på 8 MB i båda riktningarna. Med dagens infrastruktur kan hela Kuba ladda ner 65MB och skicka ut 124. Yoani Sánchez och hennes likar kan därför bara publicera sig genom uppkoppling utanför Kuba, annars skulle hela Kuba behöva stänga ner för att låta dem ladda upp sitt material. Zoltan Tiroler